

**ХУВИЙН НЭМЭЛТ ТЭТГЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ БОЛОН ХАМТ
ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ
ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2026 оны 06 дугаар
сарын 09-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа

Монгол Улсын Засгийн газраас 2026 оны 03 дугаар сарын 18-ны өдөр Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хороо 2026 оны 06 дугаар сарын 09-ний өдрийн хуралдаанаараа хэлэлцлээ.

Хууль санаачлагч Монгол Улсын урт, дунд хугацааны хөгжлийн бодлого, хөтөлбөрт тэтгэврийн даатгалыг олон давхаргат тогтолцоонд шилжүүлж, ахмад настан олон эх үүсвэрээс тэтгэвэр авах боломжийг бүрдүүлэх хэрэгцээ, шаардлагыг үндэслэн хуулийн төслийг боловсруулсан бөгөөд хуулийн төслийг баталснаар хувийн тэтгэврийн сангууд бий болж ахмад настан нэмэлт тэтгэврийн орлоготой болох, эдийн засагт хөрөнгө оруулалтын урт хугацааны эх үүсвэр бий болж, хөрөнгийн зах зээлийг дэмжих, ажил олгогч, ажилтны хооронд тогтвор суурьшилтай хөдөлмөрийн харилцаа үүснэ гэж үзсэн байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 04 дүгээр хавсралтаар батлагдсан Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлалын хүрээнд Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тухай хуулийн төслийг баталснаар улсын төсөвт 262.8 тэрбум төгрөгийн зардал шинээр үүснэ гэж хууль санаачлагчид үзжээ.

Хуулийн төслийг d.parliament.mn цахим хуудаст байршуулж иргэд, олон нийтийн санал авч байгаа болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа ажилтан аж ахуйн нэгж, байгууллагынхаа нэмэлт тэтгэврийн хөтөлбөрөөс гадна бусад хувийн тэтгэврийн сангийн хөтөлбөрт хамрагдаж болох эсэх, ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх тэтгэвэр, тэтгэмж тогтооход баримтлах сарын цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын дээд хэмжээг тогтоох талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн П.Наранбаяр тэтгэврийн даатгалын 17 хувийн шимтгэлийг үе шаттайгаар хөрөнгийн зах зээлд хөрөнгө оруулалт хийх, хамгийн эрсдэлгүй, баталгаатай Засгийн газар болон нийслэлээс гаргасан бонд зэрэг санхүүгийн хэрэгслийг худалдаж авахдаа хөрөнгө оруулалтын менежментийн компаниар заавал дамжуулахгүй байх, нэмэлт тэтгэврийн сангийн баталгаат өгөөжийн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн М.Нарантуяа-Нара хувийн нэмэлт тэтгэврийн хөтөлбөрт хамрагдаж буй даатгуулагчид үүсэж болзошгүй эрсдэл, хувийн тэтгэврийн сангийн эрсдэлийн удирдлага, татварын зохицуулалт, дундаж орлоготой, зээлтэй иргэд нэмэлт тэтгэврийн хуримтлал үүсгэх боломж, орлогын ялгаатай байдал ирээдүйд тэтгэврийн зөрүү үүсгэж болзошгүй талаар тус тус асуулт асууж, хариулт авсан.

Хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн А.Ариунзаяа нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх тэтгэвэр, тэтгэмж тогтооход баримтлах сарын цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын дээд хэмжээг тогтоохдоо хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 10 дахин нэмэгдүүлсэн нь хэт өндөр байгаа талаар, ажил олгогчийн шимтгэл төлөх цалинд дээд хязгаар тогтоох талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн П.Наранбаяр хуулийн төсөлд шимтгэл хуваалцах зарчмыг тусгах, тэтгэврийн даатгалын шимтгэлийн тодорхой хувийг үе шаттайгаар хөрөнгийн зах зээлд хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг нээх, хамгийн эрсдэлгүй, баталгаатай төрөөс гаргаж буй бондыг хөрөнгө оруулалтын менежментийн компаниар заавал дамжуулахгүй байх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Хосбаяр хувийн тэтгэврийн сангийн хөрөнгийг оновчтой удирдах, гадаад улсын өндөр өгөөжтэй үл хөдлөх хөрөнгө, хувьцаа, Засгийн газрын бондод хөрөнгө оруулалт хийх боломжийг нээх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Энхтуяа даатгуулагч иргэдийн эрх ашгийг хамгаалах, өвлөгдөх харилцааг зохицуулах, дундаж насжилт нэмэгдэж байгаа энэ үед эмэгтэй хүн тэтгэвэрт гарснаас хойш 20 жил, эрэгтэй хүн 16 жил ажиллах чадамжтай байгааг харгалзан тэтгэвэрт гарах насны хязгаар болон хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр тэтгэвэр тогтоолгож буй асуудлуудыг тэтгэврийн шинэчлэлийн хүрээнд авч үзэх талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Ганмаа иргэдийн хуримтлалыг зах зээлийн эрсдэлээс хамгаалах, хувийн тэтгэврийн сангийн сайн засаглал, үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах, хувийн тэтгэврийн сангууд гэрээгээр тохирсон баталгаат өгөөжийг өгч чадахгүй нөхцөлд зохицуулалт хийх, ажил олгогчийн нэмэлт тэтгэврийн хөтөлбөрт эдийн засаг, санхүүгийн мэдлэгийн түвшнээс үл хамааран ажилчид хамрагдаж, үр өгөөжийг нь хүртдэг байх, сангийн сайн засаглалыг бэхжүүлж хараат бус төлөөлөн удирдах зөвлөлийг байгуулах, гишүүдэд санхүүгийн боловсрол олгох, мэдээ мэдээллээр тогтмол хангах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн М.Нарантуяа-Нара дундаж орлоготой иргэдийг сайн дураараа хувийн нэмэлт тэтгэврийн хөтөлбөрт хамрагдахад төрөөс татварын дэмжлэг үзүүлэх, иргэдийн хуримтлалын үнэ цэнийг хамгаалах талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Болормаа хувийн тэтгэврийн сангийн хөрөнгийн аюулгүй байдал, хөрөнгө оруулалтын эрсдэлийг удирдах, төрийн хяналтын талаар тус тус санал хэлсэн.

Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тухай хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх буюу 69.6 хувийн саналаар, хамт өргөн мэдүүлсэн Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 65.2 хувийн саналаар, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэмжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг

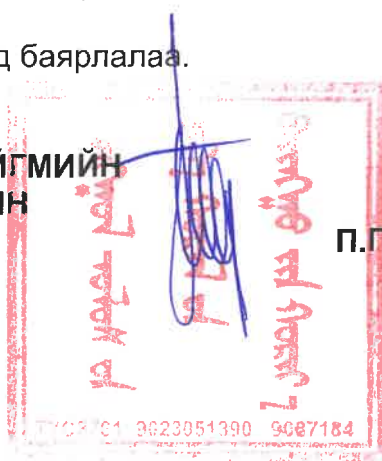
69.6 хувийн саналаар, Хөдөлмөрийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг 69.6 хувийн саналаар үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Хувийн нэмэлт тэтгэврийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх хэлэлцүүлэг явуулсан талаарх Хүний хөгжил, нийгмийн бодлогын байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал хандуулсанд баярлалаа.

**ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ, НИЙГМИЙН
БОДЛОГЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

П.ГАНЗОРИГ